

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри технологій в
ресторанному господарстві, готельно-
ресторанної справи та підприємництва
Протокол №15 від 22.06.2021 р.
Зав. кафедри

_____ _____ О.А. Ніколайчук

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-МОДЕЛІ ПІДПРИЄМСТВА»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Приймак Н.С.
доцент, д.е.н.

2021 – 2022 навчальний рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість змістових модулів	2
Лекції, годин	28
Практичні / семінарські, годин	28
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	94
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4,0
самостійної роботи студента	6,7
Вид контролю	екзамен

2. Програма навчальної дисципліни

Ціль – формування системи знань та практичних навичок із стратегічного управління бізнесом на основі реалізації ефективного типу бізнес-моделі підприємства, застосування яких дозволить досягнути стабільної конкурентоспроможності та стійкого розвитку в умовах ринку.

Завдання: формування системи знань студентів щодо сутності бізнес-моделі підприємства та підходів до її формування; вивчення ролі споживачів у формуванні бізнес-моделі підприємства; вивчення ролі ресурсів та ресурсного обґрунтування бізнес-моделей різного типу; опанування методик ідентифікації та розвитку ключових компетенцій компанії на ринку; вивчення сутності стратегічного бенчмаркінгу та специфіки його використання в бізнес-моделюванні; набуття навичок аналізу бізнес-портфеля та оцінюванні бізнес-моделі компанії, в т.ч. і через використання стратегічних карт.

Предмет: сукупність теоретико-методичних підходів щодо розробки, функціонування та оцінки ефективності бізнес-моделі підприємства.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

- Тема 1 Сутність бізнес-моделі підприємства та підходи до її формування.
- Тема 2 Пріоритети споживачів як базовий елемент бізнес-моделі підприємства.
- Тема 3 Ресурсна теорія у бізнес-моделюванні.
- Тема 4 Ключові компетенції компанії як основа бізнес-моделі.
- Тема 5 Формування системи бізнес-процесів компанії.
- Тема 6 Аутсорсингова модель бізнесу.
- Тема 7 Бенчмаркінг у бізнес-моделюванні.

Тема 8 Технологія аналізу бізнес-портфеля компанії.

Тема 9 Оцінювання ефективності бізнес-моделі компанії.

Опанування дисципліни дозволяє забезпечити:

1) формування:

загальних програмних компетентностей:

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях;

здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

здатність діяти відповідально та свідомо.

спеціальних (фахових, предметних) компетентностей:

критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності;

здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур;

здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур;

здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур;

здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

2) досягнення **програмних результатів навчання:**

застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності;

вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей;

демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці;

володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур;

вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності;

вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів;

знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

3) набуття **результатів навчання** (згідно Дублінських дескрипторів):

– **знання:**

– сутності, функцій та видів бізнес-моделей підприємства;

- ресурсного забезпечення формування бізнес-моделі підприємства, сутності і порядку розробки ресурсних стратегій бізнесу;
- ресурсної, аутсорсингової інформаційної, матричної, компетентнісної бізнес-моделі підприємства;
- технології виявлення та формування ключових компетенцій бізнесу;
- методики аналізу бізнес-портфелю підприємства;
- методики оцінювання бізнес-моделі підприємства;
- методики визначення ефективності інновацій.
- **уміння/навички:**
- ідентифікації типу бізнес-моделі підприємства;
- здійснювати розрахунки ресурсних ефектів;
- обґрунтовувати управлінські рішення щодо необхідності змін бізнес-моделі та її складових;
- володіння сучасними інструментами проведення аналізу бізнес-портфелю компанії;
- ідентифікувати ключові компетенції суб'єктів господарювання;
- оцінити ефективність бізнес-моделі компанії;
- розрахувати систему показників відповідності та піраміди результативності.
- **комунікація:**
- уміння усно і письмово викладати свої думки, конструювати розрахункові, аналітичні та узагальнюючі таблиці та інші ілюстраційні матеріали з питань формування бізнес-моделі підприємства та забезпечення бізнес-процесів;
- забезпечувати ефективну комунікацію на підприємстві та ефективні зворотні зв'язки в процесі командної роботи щодо розроблення та трансформації бізнес-моделі підприємства;
- переконувати інших за допомогою мотивації, повноважень, аргументів та послідовної комунікації;
- здійснювати презентацію одержаних результатів щодо стану бізнес-моделі підприємства.
- **відповідальність і автономія:**
- демонструвати соціальну відповідальність за результати функціонування підприємства;
- дотримуватися засад відповідальної і чесної конкуренції при розробці та реалізації бізнес-моделі підприємства.

3. Структура навчальної дисципліни

	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи формування бізнес-моделі підприємства					

Тема 1. Сутність бізнес-моделі підприємства та підходи до її формування	18	4	4	-	10
Тема 2. Пріоритети споживачів як базовий елемент бізнес-моделі підприємства	19	2	2	-	15
Тема 3. Ресурсна теорія у бізнес-моделюванні	23	4	4	-	15
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10	-	40
Змістовий модуль 2. Бізнес-процеси та ефективність формування бізнес-моделі підприємства					
Тема 4. Ключові компетенції компанії як основа бізнес-моделі	14	2	2	-	10
Тема 5. Формування системи бізнес-процесів компанії	18	4	4	-	10
Тема 6. Аутсорсингова модель бізнесу	14	2	2	-	10
Тема 7. Бенчмаркінг у бізнес-моделюванні	14	2	2	-	10
Тема 8. Технологія аналізу бізнес-портфеля компанії	15	4	4	-	7
Тема 9. Оцінювання ефективності бізнес-моделі компанії	15	4	4	-	7
Разом за змістовим модулем 2	90	18	18	-	54
Усього годин	150	28	28	-	94

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар – розгорнута бесіда Сутність бізнес-моделі підприємства та її функції	2
2	Семінар запитань та відповідей Підходи до формування бізнес-моделі підприємства	2
3	Семінар запитань і відповідей Пріоритети споживачів як базовий елемент бізнес-моделі підприємства	2
4	Семінар з розв'язанням практичних завдань Сутність ресурсного підходу в управлінні підприємством	2
5	Семінар з розв'язанням практичних завдань Стратегічні ресурси бізнес-моделі компанії: сутність, елементи та їх взаємодія	2
6	Семінар запитань та відповідей Ключові компетенції компанії як основа бізнес-моделі	2
7	Семінар запитань і відповідей Характеристика процесного підходу до управління підприємством	2
8	Семінар запитань та відповідей Реінжиніринг системи бізнес процесів у бізнес-моделюванні	2
9	Семінар з розв'язанням практичних завдань Аутсорсингова модель бізнесу	2
10	Семінар з розв'язанням практичних завдань Бенчмаркінг у бізнес-моделюванні	2
11	Семінар запитань і відповідей	2

	Бізнес-портфель компанії та методики його аналізу	
12	Семинар з виконанням розрахункових задач Матричні методики портфельного аналізу	2
13	Семинар з виконанням розрахункових задач Концепція «стратегічного вимірювання» в бізнес-моделюванні	2
14	Семинар з виконанням розрахункових задач Сучасні методи вартісного оцінювання бізнес-моделі компанії Захист групових проєктів	2
Всього		28

5. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру (очна форма навчання)

№ семінарського заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання, письмові опитування	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	ПМК/Захист групових проєктів	СРС	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1			2		1	3
Тема 2	2		1		1	4
Тема 3	2		1		1	4
Тема 4	2		1		1	4
Тема 5		2	1		1	4
				5		5
Разом змістовий модуль 1	6	2	6	5	5	24
Змістовий модуль 2						
Тема 6	2		1		2	5
Тема 7	2					2
Тема 8		1				1
Тема 9	2	1				3
Тема 10	1		1			2
Тема 11		1	1		1	3
Тема 12	1	1				2
Тема 13	1	1			1	3
Тема 14		1			1	2
				3		3
Разом змістовий модуль 2	9	6	3	3	5	26
Разом	15	8	9	8	10	50

**Оцінювання студентів протягом семестру
(заочна форма навчання)**

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
20	20	10		

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	